

31. oktober - svetovni dan varčevanja

Več vlagatelj, več hranilnih vlog

Enaintridesetega oktobra praznujemo tudi pri nas svetovni dan varčevanja.

Varčevanju so že od nekdaj prisojili velik pomen. Zavedi o koristih varčevanja je zelo zgodaj prodrla med najširše ljudske plasti.

Varčevanje ne ustvarja samo pogojev za materialni in kulturni napredek, temveč se človek z razvijanjem smisla zanj navaja tudi na umirjenost, na odrekanje »trenutnih zadovoljstev« na račun prihodnjih potreb. Človek, ki varčuje, navadno ne pozna razsipavanja, niti se lahko miselno ne zadovoljuje. Pri njem se razvija občutek nesebičnosti, saj ne varčuje samo zase, temveč tudi za dobrobit svoje družine, za srečnejše življenje svojih otrok. Če v sami odločitvi, da varčuje zaradi nekega plemenitega cilja, pa čeprav ga ne doseže, je nekaj lepega in vredno vsega spoštovanja.

Slojude, ki menijo, da je varčevanje skoparjenje z vsem in za vse. Skopuhu pomeni varčevanje edini življenjski cilj, razumen človek pa troši le toliko, kolikor mu je potrebno za napredek, ostanek pa daje na stran. Stiskac denar obožava, je njegov idoli, ki se mu klanja. Varčevji človek pa sprejema denar kot sredstvo, ki mu bo pomagalo, da bo zadovoljil svojim potrebam in prihodnosti.

Občutek za varčevanje navadno v človeku ni prirojen. Na razvijanje smisla za varčevanje ima lahko velik vpliv družba. Zato je treba vse ljudi že od najnežnejše mladosti vzgajati v tem duhu. Čim prej začne takšna vzgoja, toliko zanesljivejši so pogoji za doseg zaračunanih rezultatov. Znanja je namreč resnica, da se odrasel človek težko privadi na nove stvari in prav tako težko odvrta od starih navad.

Razvoj varčevanja je tesno povezan s kulturno stopnjo posameznika in ljudstev. Treba je vedeti, da mora biti varčljiv človek delaven, zavesten, da mora znati premagovati negativne nagone, da skrbi zase in za svojo družino, skratka, mora biti moralno močan. Vzgojiti takega človeka pomeni prispevati velik in lep delež k splošnim koristim družbe, ki tudi sama stremi po vzgoji takih ljudi. Zato ni naključje, da ravno naša socialistična skupnost posveča

vzgoji in smislu za varčevanje tolikšno skrb. Drži namreč tudi dejstvo, da tisti, ki se ni naučil varčevati s svojo imovino, ne bo znal niti se hotel privaditi na pametno ravnanje z družbenim imetjem.

Kakor za posameznika, tako je varčevanje velikega pomena tudi za družbo, državo. Človek, ki si je prihranil določeno vsoto, si je s tem zagotovil tudi sredstva za premagovanje nepredvidenih potreb. Takšen človek dosti bolj mirno gleda na prihodnost, ker ga prihranki varčujejo pred iznenadenji in neprijetnostmi vsake vrste.

Da bi prišlo do veljave vse koristi varčevanja, je treba prihranke zaupati v čuvanje in koriščenje družbi. Če bi ljudje shranjevali prihranke doma, bi bila zaradi tega prikrajšana skupnost in oni sami. Družba zaradi tega, ker bi bila prikrajšana na sredstvih, ki bi jih sicer mogla koristno vlagati v katerakoli gospodarska področja. Človek pa bi bil na dvojni škodi. Prvič bi ne bil deležen dohodkov v obliki obresti, ki jih prinaša vsaka naložba prihrankov v denarnem zavodu, drugič pa bi bil izpostavljen možnosti, da denar, ki ga drži doma na en ali drug način propade.

S tem, ko izročajo ljudje svoje prihranke skupnosti, ali drugače povedano denarnim zavodom, vplivajo na hitrejši ekonomski razvoj, na koncu koncev pa tudi na zboljšanje njihovega lastnega standarda.

Kako pa je z varčevanjem v celjskem okraju?

Podatki kažejo, da ima hranilna služba globoke korenine in da naši ljudje z velikim zaupanjem vlagajo svoje prihranke pri denarnih zavodih. To potrjuje tudi dejstvo, da se je število vlagateljev povečalo od prvega januarja 1958. leta do konca septembra letos za 17.359 ali od 35.027 na 52.386. Hkrati s tem so se povečale tudi hranilne vloge, in sicer od 953.659.000 prvega januarja 1958. leta na eno milijardo 764 milijonov 250.000 dinarjev ob koncu letošnjega septembra.

Hvaležna pa je še ena ugotovitev. V počastitev 31. oktobra so se vsi denarni zavodi celjskega okraja in to Narodna banka, Komunalna banka s svojimi podružnicami, nadalje Zadruga hranilnica in posojilnica s hranilnicami in hranilno kreditnimi oddelki pri kmetijskih združenjih ter Celjska mestna hranilnica s svojimi podružnicami združili pri propagiranju varčevanja.

Stirje denarni zavodi v Celju, ki imajo močno razvito hranilno službo. Na levi poslojpe Komunalne banke, v sredini zgoraj sedež Narodne banke, spodaj del palače Celjske mestne hranilnice in na desni sedež Zadruga hranilnice in posojilnice.

POGLED PO SVETU

V OZN je 22 držav podpisalo resolucijo o sodelovanju med članicami OZN. Resolucija je bila s ploskanjem sprejeta. Vsekakor zmaga konstruktivnih elementov na svetu, vsekakor velika afirmacija izvenblokovskih držav, saj sta tudi ZDA in SZ glasovali za resolucijo. Dokaz, da tudi tisti, ki z orožjem najbolj rožljajo, vedo, kako je vojna nepopularna.

Na trojni konferenci o preprovi atomskih poskusov so dosleli nekaj sporazumov o osnutku uvoda v sporazum. To je, prevedeno na pesniški jezik, red sence onstranske gloriole, res samo sled sence tistega, kar si človeštvo želi, a nekaj je vendarle.

Hruščev ni tega mnenja. Po njegovem mnenju zadnja skupščina OZN vsebuje sama slaba znamenja za prihodnost; Zahodne države nočejo razpravljati o razorožitvi, pogajanja o njej izrabljajo za prikrievanje tekmovanja v orožju. Toda imperialistične države so izgubile premoč na vojaškem področju. OZN je treba spremeniti glede na nove razmere. Anglija in Francija nista več velesili, če ne vključimo v OZN še Kitajsko, Indonezijo in Indijo. Generalni sekretar ne ustreza niti Vzhodu niti izvenbloku. Izvenblokovske države miogrede Hruščev okraja kot privesek Zahoda. De facto je SZ že priznala začasno vlado Alžira, v Kongu pa da kolonialne sile ne morejo zmagati.

Hruščev se pobaha s sovjetskimi podmornicami, ki imajo rakete. To pomeni, da imajo enako orožje kot Amerikanci, orožje na katerega se zanašata Pentagon in nemški generalni štab.

Naš koncept gradi na protivog-

no miselnost, zato je naša država zadnje čase mnogo storila za tesnejšo povezavo izvenblokovskih držav. Blokovska politika računa z obračunom, zato je naša država odločno proti blokovski grupaciji in miselnosti.

Na drugi strani se v preteklem tednu spet z vso brutalnostjo pojavi nemško vprašanje. V OZN dr. Kreisky napade Italijo, češ da ni odpravila fašističnih protimanjšinskih zakonov. Segni očita Avstriji naraščanje neofašizma v Avstriji in podporo vlade vsem takim gibanjem, ki delajo za Veliko Nemčijo. Nemški gospodarstveni minister Erhard napade SZ, da je največja imperialistična država sedanje dobe. To si upa reči pred Afrikanci, češ Nemčija bo navezala nesebične stike z Afriko, komunističnih snubcev pa naj se Afrika ogiblje. Sovjetski ambasador Smirnov je takoj ostro reagiral kakor pred leti Hruščev proti Adenauerju: kako more kaj takega reči Nemčija, ki je pred nekaj leti poklala 20 milijonov Rusov, Nemčija, ki je začela vojno in z njo razdejanje skoro po vsem svetu. Nek nemški minister je v Adenauerjevem in Bretanovem imenu takoj obžaloval, toda beseda je padla in spet pokazala voljo kožo Nemčije. Nemški tisk napada SZ zaradi Smirnova in govori o prekinitvi odnosov. Nemčija je proti pomirnitvi sveta, ker si od tega obeta največjo korist, združenje obeh Nemčij in stare meje vsaj iz l. 1937. Zato kuje »novo Evropo«. Ali ne diši to po »novem redu« in drugih Goebblovih propagandnih gestih? Ko upotove v Nemčiji, da angleška Labour Party praktično ni več za NATO politiko, se vprašajo, ali je Anglija še zanesljiv zaveznik. To se pravi, Nemčija kuje svojo — nemško Evropo, da bi dosegla svoje cilje, protipostavne, proti mednarodnim obveznostim. Zato je Nixonova izjava, da mora NATO upoštevati vzhodne meje današnje Nemčije kot dokončne, v Nemčiji zbrisana z dnevnega reda.

Upajmo, da Evropa, nova, stara, francoska, angleška, katerakoli Evropa vendarle še ni tako zmešana, da bi ne vedela, kaj pomeni z atomom oborožena Nemčija. Deset let izsiljuje že brez orožja, kaj bo šele z orožjem! T. O.

»Emajlirka« v perspektivnem razvoju

V sklopu rednih tedenskih tiskovnih konferenc v Celju so celjski novinarji v ponedeljek dopoldne prisostvovali razpravi o perspektivnem razvoju tovarne emajlirane posode. Razen najvidnejših predstavnikov kolektiva z direktorjem Vladimrom Vebrom na čelu so se razgovora

Kaj menijo ...

V poslojpe starega magistrata bo dobil prostore celjski muzej Narodnoosvobodilne borbe. Zato me je zanimalo, kaj menijo kulturni delavci o nameri, da se v dvoriščne prostore magistrata preseli avtoservis.

Naj povem takoj, da so vsi odločno proti temu. Najprej tak servis ne sodi v bližino in na dvorišče ustanove, ki ji moramo dati še poseben pomen in spoštovanje. Muzej in repot avtomobilskih motorjev ne gre skupaj. Razen tega pa bi ob taki rešitvi dvorišče bodočega muzeja NOB bilo vselej mokro in umazano. Avtomobili morajo biti snažni, snažijo pa jih z vodo. Nastale bi mlakuže, blato... in to v dvorišču muzeja NOB.

Istočasno pa bi s to rešitvijo onemogočili zamisel ureditve muzeja NOB v Celju. Kulturni delavci so mnenja, da je potrebno dvorišče muzeja spremeniti v park, kjer bi tudi postavili spomenik pesniku-partizanu, Karlu Destovniku-Kajuhu.

Ko sem o tem razpravljal s kulturnimi delavci, so bili enotni. Hkrati pa so poudarili, da servis za avtomobile tudi ne sodi v poslojpe, kjer je okrajni ljudski odbor. Dvorišče je vselej mokro in umazano. Zato bo res potrebno prestaviti servis. Vendar ne tako, da bi rešili problem pri poslojpu okraja, a ga znova — še z večjo ostrino — načeli pri muzeju NOB. Servis bo pač treba prestaviti nekam drugam. M. I.

udeležili se sekretar Občinskega komiteja ZK Tone Skok, predsednik in podpredsednik ObLO Celje Franc Rupret in Beno Krivec, predsednik Občinskega odbora SZDL Drago Spencl, predsednik Občinskega sindikalnega sveta Jože Bevc in drugi. Razgovor pa ni bil namenjen samo razpravi o perspektivnem načrtu razvoja celjske Emajlirke, temveč tudi nalogam, s katerimi se srečuje ljudski odbor, ki pa niso samo njegove, temveč prav tako dolžnosti slehernega kolektiva. Prav zaradi tega se je drugi del razprave sukal okoli tistih problemov družbenega standarda, ki jih mora reševati tudi kolektiv.

Kot je znano bodo podobni razgovori z enako udeležbo najvidnejših predstavnikov javnega in političnega življenja celjske občine tudi pri ostalih večjih podjetjih. Gre skratka za novo obliko sodelovanja med ljudskim odborom ter političnimi organizacijami na eni ter delovnimi kolektivi na drugi strani. Ali z drugimi besedami, gre za skupno reševanje skupnih komunalnih in ostalih problemov.

M. B.

Za praktično poučevanje v gospodarstvu

V organizaciji Zavoda za napredek gospodarstva v Celju se je le dnevi v Rogški Slatini končal štirnajstidnevni seminar praktičnega poučevanja v gospodarstvu. Celjski Zavod je ta seminar pripravil na željo gospodarskih organizacij, udeležilo pa se ga je 14 vodij izobraževalnih centrov iz najrazličnejših kolektivov mariborskega, koprškega in celjskega okraja. Program seminarja je bil pripravljen tako, da so se njegovi udeleženci seznanili z osnovnimi pedagoškimi principi o prenašanju znanja na druge, nadalje z uveljavljanjem humanih odnosov med ljudmi, z večino vedenja in poznavanja ljudi ipd.

MESEC TEHNIK

Spored prireditev

Od 29. oktobra do 5. novembra:

Okrajna razstava izdelkov društev in klubov Ljudske tehnike, solske tehnične dejavnosti. Mala unionska dvorana v Celju.

31. oktobra:

Predvajanje filmov prvega programa mednarodnih tehničnih filmov.

2. novembra:

Predvajanje filmov drugega programa mednarodnih tehničnih filmov.

4. novembra:

»Automatizacija« — predavanje s filmom v izvedbi Zavoda za tehnično izobraževanje v Ljubljani. Predavanje bo v dvorani Delavskega doma.

Velik je njihov delež

V Mesecu tehnike sodeluje tudi Društvo inženirjev in tehnikov tekstilcev celjskega okraja, in sicer z vrsto prireditev in predavanj za strokovni dvig svojih članov ter z akcijo, da seznani širši krog ljudi z napredkom in načrti tekstilne industrije v okraju ter z delom in vlogo društva.

Letos praznujejo vsa naša podjetja desetletnico delavskega samoupravljanja. Uspehi ki so jih dosegla posamezna podjetja so tudi plod dela inženirjev in tehnikov v teh kolektivih.

Kakor v državnem merilu, tako je tudi v celjskem okraju tekstilna industrija najbolj razvita panoga industrije, saj zajema devet večjih in manjših podjetij: tekstilno tovarna Prebold, tovarno nogavic Polzelo, tekstilno tovarno Sempeter, Juteks Zalec, Metko Celje z obratom v Kozjem, Volno Laško, tovarno volnenih odevi Skofja vas, Vrvice Celje ter Smarteks Smarje. Vsa ta podjetja zaposlujejo skupaj 3.200 delavcev in ustvarjajo 19% bruto dohodka v okraju. Sicer pa so delala in še delajo z zastarelim strojnim parkom, ki onemogoča večjo proizvodnjo in celo povzroča nevarnost padca produktivnosti. Ta problem se je v zadnjih nekaj letih premaknil z mrtve točke. Tako lahko danes z veseljem ugotavljamo prve uspehe rekonstrukcije z novimi stroji domačega in tujega izvora ter z raznimi naprednimi organizacijami sodelovanju.

skimi metodami tudi dvig produktivnosti dela.

Vzporedno s skrbjo za obnovo vsa ta podjetja skrbijo tudi svoje delavce z uvedbo topa obrokov hrane med delovnim časom, s lastnimi ambulantami, splošne zdravniške prakse, z lastnimi ambulantami itd. S tem omogočajo hitrejši in lažje izkoreninjenje teh uslug. Skoraj vsa podjetja imajo večje ali manjše počniške domove, v katerih krije del stroškov iz svojih lastnih sredstev.

Inženirji in tehniki so povezani v društvo inženirjev in tehnikov tekstilcev, ki v zadnjem letu z dovolj izvirno svojo nalogo in skrbjo predvsem za povezanost svojih članov in za njihovo splošno in strokovno izpopolnjevanje. Društvo naj bi sodelovalo tudi kot svetovalec podjetjem in kmetom s svojimi nasveti pri reševanju mnogih problemov, zahtevajo sodelovanje širšega kroga strokovnjakov. Društvo in tudi nalogo vzbujati stanovitvski zavest in aktivizirati tiste člane, ki po službeni dolžnosti nimajo priložnosti sodelovati v mnogih zanimivih strokovnih, gospodarsko-političnih problemih.

Letos je podružnica Društva inženirjev in tehnikov tekstilcev ustanovila še sekcijo tekstilnih mojstrov z namenom pritegniti čim širši krog ljudi k aktivnemu sodelovanju.

I. M.

CELJSKA ZLATARNA je odprla novo prodajalno

V ličnih in lepo urejenih poslovnih prostorih hiše na vogalu med Prešernovo in Gubčevu ulico v Celju je v tork dopoldne kolektiv celjske Zlatarne odprl svojo novo prodajalno. Istočasno so zaprli tudi dosedanja staro v Prešernovi ulici, ki jo bodo preuredili za potrebe trgovskega podjetja Rio. Razen najvidnejših zastopnikov kolektiva Zlatarne so se svečanosti udeležili še predsednik in podpredsednik Občinskega ljudskega odbora Franc Rupret in Beno Krivec, tajnik Okrajne obrtne zbornice dr. Alojz Božič in drugi.

Na slavnosti je šef komercialne celjske Zlatarne tov. Ropolar seznanil navzoče ne samo z nastankom in razvojem zlatarstva v svetu, temveč tudi s prvimi začetki in razmahom te umetnosti v celjskem mestu. Končno je kolektiv čestital tudi tov. Rupret in ga hkrati spodbudil, da naj čimprej preide k osvojitvi širšega razvojnega programa. Zlasti kolektiv Zlatarne moral misliti na razširitev proizvodnje (v postev prede tudi kooperacija) in seveda ne skrajšajo graditve novih prostorov.

Nova prodajalna celjske Zlatarne pomeni za Celje veliko pridobitev, saj je ta lokal prav gotovo najlepši v Celju; mikaven pa ne samo zaradi kvaliteten izdelkov, temveč tudi zaradi notranje opreme in ureditve pri kateri se stikata in posreduje dopolnjujeta dva sloga. Sicer pa obiščite nove trgovino in si oglejte njeno zalogo.

Govorili smo

zlasti še v Tednu otroka, da moramo vsi skupaj kot celota skrbeti za naš mladi rod. Vendar pogledmo, kako to skrb v praksi izvajamo, seveda na določenem delovnem področju, v moziški občini. Tam je še vedno v praksi, da morajo matere nositi svoje dojenčke in otroke tudi po uro, celo dve da leč k cepljenju v Moziro. Ze več let se to dogaja, pa naj bo dež, sneg, mraz ali sonce. Matiči zavije svojega otroka, ga naloži na hrbet, vzame dežnik, mogoče še malo polivnila in pešachi po strmih blatnih stelah iz Smihela proti Moziroju. Podobna slika se ponavlja, ko se vrača proti domu. Le redki se najdejo, ki jim olajšajo pot in nudijo svoja vozila na razpolago.

Toda, vprašajmo se, ali je tega treba? Ali res ni druge pomoči? Ali se bo to še kar naprej ponavljalo? Pred leti je zdravnik sam prišel cepit otroke v Smihel. Takrat se je navadno pripeljal na vozu. Danes, ko pa imamo ceste, je zanj prevoz predrag. Vemo, da je čas zdravniku dragocen, vendar bi na občini lahko rešili tudi ta problem, da bi bili ljudje zadovoljni. Tudi v Smihelu se da dobiti prostor z dvema vhodoma, ki bi ustrezala predpisom higijene in bi tako prikrajšali materam in otrokom težko in dolgo pot v Moziro. Le priznajmo, da se ob letošnjem Tednu otroka na kaj takega nismo spomnili. Smihelčani želijo, da se v bodoče tudi to uredi!